

แบบแผนการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ

นางสาววราภรณ์ เลิศวรศิริกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-266-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE VIEWING PATTERN OF TELEVISION NEWS
OF RURAL PEOPLE IN SI SA KET PROVINCE

Miss Waraporn Lertworasirikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

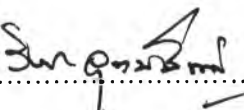
ISBN 974-334-266-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แบบแผนการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ
โดย นางสาวราภรณ์ เลิศวรสิริกุล
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมจันท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธี พลพงษ์)

วารสาร เลิศวรสิริกุล : แบบแผนการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ. (THE VIEWING PATTERN OF TELEVISION NEWS OF RURAL PEOPLE IN SI SA KET PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 149 หน้า.
ISBN 974-334-266-4.

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผู้รับสารในชนบทโดยใช้แนวคิดเรื่องการแบ่งกลุ่มทางสังคม การเลือกสรรข่าวสาร การใช้ประโยชน์จากสื่อในทางสังคม และแนวคิดเรื่องข่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการชมรายการข่าวโทรทัศน์ การใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์ และความคิดเห็นที่มีต่อข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษ ทำการเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มประกอบกับการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แบ่งเป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูรายการข่าวโทรทัศน์เป็นประจำกับสมาชิกในครอบครัวที่บ้านของตนเอง ทั้งนี้พบว่าผู้ชายมีสิทธิเลือกชมรายการข่าวโทรทัศน์ด้วยตนเองมากกว่าผู้หญิง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดดูรายการข่าวภาคค่ำเป็นประจำและส่วนมากติดตามชมจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ตามมาด้วยช่อง 3 และช่อง 9 โดยชอบดูข่าวการเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวเกษตร ข่าวในพระราชสำนัก และข่าวเศรษฐกิจ ตามลำดับ ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดติดตามชมรายการข่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ช่อง 11 และไอทีวีเลยเนื่องจากอุปสรรคในการรับสัญญาณ และอุปสรรคเดียวกันนี้ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ดูรายการข่าวท้องถิ่นจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จังหวัดอุบลราชธานีเลยเช่นกัน

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์ทางสังคมจากรายการข่าวโทรทัศน์ดังนี้คือ เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสู่สังคม ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีการเสนอข่าวเมืองหลวงทั้งปริมาณและรายละเอียดมากกว่าข่าวภูมิภาค อีกทั้งเนื้อหาเป็นเรื่องไกลตัวไม่ค่อยได้สัมผัสในชีวิตประจำวัน และมีความต้องการข่าวสารที่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตมากกว่า รวมไปถึงต้องการให้มีการส่งผ่านข่าวสารจากท้องถิ่นเข้าไปสู่เขตเมืองมากกว่านี้

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา ..2542.....

ลายมือชื่อนิสิต...วารสาร...เลิศวรสิริกุล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

3971586828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: OPINION / RURAL PEOPLE / SOCIAL USES OF MEDIA / TELEVISION NEWS / VIEWING PATTERN

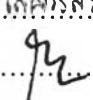
WARAPORN LERTWORASIRIKUL : THE VIEWING PATTERN OF TELEVISION NEWS OF RURAL PEOPLE IN SI SA KET PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. KANJANA KAEWTHEP, Ph.D. 149 pp. ISBN 974-334-266-4

This research was a study about audiences in rural area. Major theoretical frameworks were based on the Social Categories, the Selective Processes, the Social Uses of Media and the definition related to news. The purpose of the research was to understand TV news viewing behavior and social uses of TV news of rural inhabitants in Si Sa Ket province, including their opinions about TV news today. Focus group was mainly used along with questionnaires as research methods to collect data from a representative sample of 40 separated by gender, male(20) and female(20). Results of the study are as follows:

Most rural people of the representative sample watch TV news regularly at home with their family. Men have more right to control over the choosing of the programs. All prefer watching early night news programs mostly from channel 7 following by channel 3 and channel 9. They like politics news most and crime, sport, entertainment, agriculture, royal and economics news respectively. None of the sample watches news from channel 5, 11 and ITV due to a problem of receiving TV signal and that causes them not to be able to watch local news from channel 11 of Ubonratchatane province neither.

The social uses of TV news are for social learning first and then social relation, situation control and social isolation respectively. In addition, in the rural audiences' opinion, there is more Bangkok news, both in quantity and detail, than regional news. Also, the text and meaning is far from their way of life. They need news, which are more proximate to their custom and lifestyle and they want more news from local area to be transmitted to those in urban area.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา ..2542.....

ลายมือชื่อนิสิต..... วรภรณ์ เสือสารศิริคุณ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ตรวจพิจารณา ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆด้วยดีมาตลอด อีกทั้งขอขอบพระคุณ รศ.วิภา อุดมฉันท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.สุธี พลพงษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ขอขอบคุณชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลกับผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคน ที่สำคัญคือ ขอขอบคุณน้องๆที่ช่วยรับฟังและช่วยพิมพ์งาน และที่จะลืมมิได้ คือ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ที่เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์และให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษาของลูกเสมอมา

วราภรณ์ เลิศวรศิริกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	8
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.6 นิยามศัพท์.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดเรื่องการแบ่งกลุ่มทางสังคม.....	11
2.2 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผู้รับสารในการเลือกเปิดรับสื่อและเนื้อหาของสื่อ.....	12
2.3 แนวคิดเรื่องการเลือกสรรข่าวสาร.....	12
2.4 แนวคิดเรื่องการใช้ประโยชน์จากสื่อในทางสังคม.....	15
2.5 แนวคิดเรื่องข่าว รายการข่าวโทรทัศน์ และข่าวท้องถิ่น.....	17
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	34
3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	34
3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3.6 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
4	พฤติกรรมกรรมการชมรายการข่าวโทรทัศน์.....	40
4.1	ข้อสังเกตและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือและวิธีการวิจัย.....	40
4.2	ข้อมูลทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	43
4.3	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการรับสัญญาณจากสถานีโทรทัศน์ต่างๆในจังหวัด.....	49
4.4	พฤติกรรมกรรมการชมรายการข่าวโทรทัศน์ของชาวชนบทใน จ.ศรีสะเกษ	50
4.4.1	สถานที่ที่ชมรายการข่าวโทรทัศน์	50
4.4.2	เวลาที่ชมรายการข่าวโทรทัศน์	51
4.4.3	ความบ่อยครั้งในการชมรายการข่าวโทรทัศน์.....	52
4.4.4	สถานีโทรทัศน์ที่ติดตามชมรายการข่าวเป็นประจำ.....	55
4.4.5	ประเภทของข่าวโทรทัศน์ที่ชอบที่สุด.....	63
4.4.6	การชมรายการข่าวท้องถิ่น.....	76
4.4.7	พฤติกรรมขณะชมรายการข่าวโทรทัศน์	77
4.4.8	การตัดสินใจเลือกชมรายการข่าวโทรทัศน์	77
4.4.9	ปริบทในการชมรายการข่าวโทรทัศน์.....	80
5	การใช้ประโยชน์จากรายการข่าวโทรทัศน์	84
5.1	เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม	87
5.2	เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม	94
5.3	เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสถานการณ์	96
5.4	เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม	98
6	ความคิดเห็นของชาวชนบทในจ.ศรีสะเกษที่มีต่อข่าวโทรทัศน์.....	100
6.1	ข่าวจากส่วนกลาง.....	100
6.1.1	ข่าวระดับประเทศ	101
6.1.2	ข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค	107
6.1.3	ข่าวใกล้ชิดตัว.....	118
6.2	ข่าวท้องถิ่น.....	122
7	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	125
7.1	บทสรุปและอภิปรายผล	125
7.2	ข้อเสนอแนะ.....	138

สารบัญ (ต่อ)

รายการอ้างอิง	139
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก	143
ภาคผนวก ข	145
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	149

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	46
4.2	47
4.3	47
4.4	48
4.5	50
4.6	51
4.7	52
4.8	53
4.9	56
4.10	57
4.11	63
4.12	70
4.13	71
4.14	74
4.15	74
4.16	76
4.17	77
4.18	77
4.19	80
4.20	81
5.1	85
5.2	86
5.3	87
5.4	94
5.5	96
5.6	98
6.1	114